

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ing. J. P.**, zastoupený Mgr. Martinem Petříkem, advokátem se sídlem Svobodova 11, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Prahu 4**, se sídlem Petrohradská 1486/6, Praha 10, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2004, sp. zn. 28 Ca 761/2002,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2004, sp. zn. 28 Ca 761/2002, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Městského soudu v Praze, kterým soud odmítl jeho žalobu podanou proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 4 („žalovaný“) ze dne 13. 9. 2002, č. j. 228869/02/004912/7696. Tímto rozhodnutím žalovaný částečně vyhověl reklamaci stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2002, č. j. 193496/02/004912/7696.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tvrdí, že napadené usnesení spočívá na nesprávném posouzení právní otázky městským soudem a je proto nezákonné.

Stěžovatel namítá, že by souhlasil s právním názorem městského soudu o tom, že citované rozhodnutí žalovaného není rozhodnutím, avšak toliko za předpokladu, že by se jednalo o zákonný postup. V daném případě však žalovaný rozhodl o dni úhrady

nedoplatku daně, k čemuž však neměl zákonné zmocnění. Městský soud navíc ignoroval kontext první a druhé věty ustanovení § 46 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, z něhož je údajně zřejmé, že druhá věta se vztahuje na případy, kdy se vyměřená daň neodchyluje od daně uvedené v daňovém přiznání nebo hlášení.

Stěžovatel proto uzavírá, že citovaná rozhodnutí žalovaného zasahují do jeho práv, když jejich obsahem je stanovení data přeplatku, což má – mimo jiné – dopad i na výši penále.

Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje kasační stížnosti vyhovět a napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušit.

Žalovaný se ke kasační nevyjádřil.

Z obsahu předmětného správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaný shora označeným rozhodnutím ze dne 16. 7. 2002 podle ustanovení § 64 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb. rozhodl o převedení přeplatku z úřední povinnosti na daní z přidané hodnoty ve výši 555 844 Kč na úhradu nedoplatku daně z příjmů fyzických osob, a to částkou 233 706 Kč se dnem úhrady 1. 5. 2002 a částkou 318 538 Kč se dnem úhrady 12. 7. 2002, a dále na úhradu daně silniční částkou 3600 Kč se dnem úhrady 1. 5. 2002.

Citovaným rozhodnutím ze dne 13. 9. 2002 žalovaný částečně vyhověl reklamaci stěžovatele proti uvedenému rozhodnutí o přeplatku, a to v tom směru, že opravil datum převedení přeplatku u zmíněných částek z data 1. 5. 2002 na den úhrady 12. 7. 2002.

Městský soud v Praze napadeným usnesením odmítl žalobu stěžovatele proti tomuto rozhodnutí žalovaného, když především konstatoval, že ustanovení § 64 zákona č. 337/1992 Sb. je systematicky zařazeno do části „Placení daní“, kdy o převedení přeplatku na úhradu nedoplatku u jiné daně se daňový dlužník vyrozumí. Jeho hmotněprávní pozice se proto nikterak nemění a jedná se tak o procesní rozhodnutí, nezasahující jeho práva a povinnosti. Proto soud žalobu odmítl pro nepřipustnost [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že s ohledem na uplatněný kasační důvod se v dalším koncentroval na otázku, zda se v daném případě městský soud dopustil nezákonnosti, když žalobu stěžovatele odmítl.

K tomu je nutno především uvést, že Nejvyšší správní soud se v minulosti opakovaně vyjadřoval k právní otázce vrácení daňového přeplatku daňovému subjektu, a to i postupem dle ustanovení § 12 odst. 2, § 19 odst. 2 s. ř. s., když plénum tohoto soudu v zájmu jednotného rozhodování soudů zaujalo dne 29. 4. 2004 stanovisko, závazné pro jeho další činnost i pro činnost ostatních soudů v rámci výkonu správního soudnictví (viz č. 215/2004 Sb. NSS). Toto stanovisko se sice zabývá především speciální otázkou vrácení daňového přeplatku daňovému subjektu v případě prohlášení konkursu na jeho majetek, dopadá však i na právní otázku, řešenou v projednávané věci. V tomto stanovisku totiž soud – mimo jiné – uvedl, že *„daňový subjekt může požádat správce daně o vrácení přeplatku podle § 64 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb. a nedojde-li k jeho vrácení, žádost se zamítne rozhodnutím, proti němuž*

je přípustné odvolání podle odst. 8 téhož ustanovení. Negativním rozhodnutím může dojít k zásahu do veřejných subjektivních práv daňového subjektu, neboť nárok na vrácení přeplatku je ve vztahu k řízení vyměřovacím nárokem jiným, samostatným. Rozhodnutí o reklamaci proti postupu správce daně i rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vrácení přeplatku jsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.“ Na jiném místě tohoto stanoviska je dále uvedeno, že „soud v přezkumném řízení k žalobní námitce zjišťuje existenci vratitelného přeplatku, a to nikoli jen z hlediska, zda je či není správcem daně evidován, ale zda správce daně s přeplatkem nakládal při úhradě nedoplatků v zákonných mezích. Postup správce daně nemůže soud označit za nezákonný, postupoval-li při vrácení přeplatku v souladu s podmínkami stanovenými daňovými předpisy.“

Od tohoto právního názoru Nejvyšší správní soud neshledává racionální důvod odchýlit se ani v souzené věci, kdy se jednalo právě o případ rozhodnutí o reklamaci proti postupu správce daně v uvedeném smyslu. Přitom je zřejmé, že z citovaného textu implicitně i explicitně plyne, že při rozhodování správce daně o převedení přeplatku na dani se jedná o rozhodování, podléhající následnému soudnímu přezkumu.

Nejvyšší správní soud tedy shora prezentovaný právní názor městského soudu nesdílí a stěžovatele přisvědčuje v tom směru, že rozhodováním o vrácení přeplatku na dani je skutečně zasahováno do subjektivně veřejných práv daňového subjektu a toto rozhodování proto musí požívat ochranu v rámci správního soudnictví (§ 2 s. ř. s.).

Jak navíc uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 8. 2004, sp. zn. 2 Afs 33/2004, k výkladu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. (podle něhož kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva a povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popř. vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak), „z dikce citovaného ustanovení je zřejmé, že soudnímu přezkumu podléhají všechna rozhodnutí, jimiž se zasahuje do právní sféry žalobce, pokud není dána výslovná kompetenční vyluka. ... Soudním řádem správním, kterým bylo emancipováno správní soudnictví, totiž nedošlo k omezení rozsahu soudního přezkumu správních rozhodnutí v tom smyslu, že by byla z tohoto přezkumu opětovně vyloučena správní rozhodnutí procesní povahy.“

Proto Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení městského soudu protizákonným a zrušil je pro naplnění důvodu obsaženého v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud v Praze je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), a je proto povinen se podanou žalobou stěžovatele zabývat věcně.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Městský soud v Praze v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu